

З освітянського життя перших повоєнних років

Ось і знову на порозі Першовересень. Тисячі педагогів прийдуть у школи Зарічненщини навчати дітей розумному, доброму, вічному. Нині це майже всі місцеві жителі, які повернулися в рідні школи після закінчення вузів. Зовсім іншою була ситуація в 40-х роках ХХ століття.

Ще не всі села району звільнено від німецької окупації, а на роботу прибувають молоді спеціалісти з різних регіонів України. У Млинку почав працювати Морочнівський відділ народної освіти, де наказом №14 від 1 липня 1944 року вчителем I – IV класів Погост-Зарічненської початкової школи було призначено Беліс Галину Олексіївну. 1 вересня 1944 року відділ освіти працював уже в Погості Зарічному, а згодом його роботу було налагоджено в Морочному.

Пропоную вам кілька цікавинок із освітянського життя повоєнних років. З 1 квітня 1945 року в Муравинську школу було призначено военруком Шевченко Віру Кузьмівну, а Тичину Марію Григорівну – вчителем по ліквідації неписьменності та малописьменності серед призовників. 1 травня 1945 року було затверджено завметодкабінетом Старкіну Галину Іванівну, політінспектора РайВНО Ольшевську Ірину Севастьянівну – шкільним інспектором.

Скільки ж різних, почасти незрозумілих нині проблем мали молоді педагоги Зарічненщини. Наприклад, завідувачу початковою школою села Залізниця Мочульську Галину Никонівну було звільнено з роботи через те, що вона вийшла заміж за священика. У 1946 році вчителю Привітівської школи Кириленко Поліні Іванівні було винесено сувору догану за те, що вона «виконувала релігійні обряди», разом із дітьми йшла на «богомольню», а в приміщенні школи, де вона працювала, висіли ікони.

5 серпня 1946 року в Міністерство освіти було направлено вчителя Зозулю Олексія Івановича, аби він загітував випускників педагогічних вузів для роботи в Зарічненському районі. Звісно, не всі вони залишалися тут надовго, декого через деякий час було знову відправлено в розпорядження обласного відділу освіти. Так, учителя Прикладницької школи Ганну Мойсіївну було

звільнено «за нетактовне поводження та компрометацію вчителя», завшколою села Борова Марченка – за «антирадянські методи виховання», учителя Кухітськовільської школи Катерину Іванівну – за те, що проводила уроки на «низькому ідейно-політичному рівні».

Кращі вчителі району відзначалися. У листопаді 1946 року «за добре поставлену роботу по естетичному вихованню» Калауру М.Ф. було оголошено подяку». А в 1945 році за сумлінну працю отримали подяки вчителі Михайленко Х.Г. (Неньковичі), Мороз А.В. та Стрижак Г.С. (Погост Зарічний),

Циганаш А.А. (Дубчиці).

Нагороджувалися наші колеги й цінними подарунками. 6 листопада 1945 року вчитель Прикладницької школи Хмиленко П.Д. отримав за хорошу роботу костюм, Лавровський Г.А із Кухітськовільської школи-І – черевики, Дзябенко М. П. із Муравинської

школи – плаття, Михайлик В. І. з Неньківської школи – «місячний оклад – 350 крб», Беліс Г. О. - «місячний оклад – 400 крб».

Дехто із молодих педагогів згодом поїхав назад на батьківщину, але більшість повоєнних вчителів залишилося назавжди в поліських селах. Серед них і моя перша вчителька Гриценко Міля Йосипівна. У Кухченській школі збереглася світлина, на якій вона ще така молода...

**Валентина ТУМАШ,
краєзнавець, вчителька Мутвицької ЗОШ**